

Érthetetlen hírték

Szerző Administrator
2011. február 04.
Utolsó frissítés 2011. február 04.

„...Az elmúlt harminc év során, még nem voltam ekkora hírték, mint most. Nem szoktam hozzá, ezért számomra érthetetlen és zavarbaejtő...” nyilatkozta a Tinódi lant kitüntettje.

(Hírharang, 2011. február 4.)

A legfrissebb:

http://www.echotv.hu/videotar.html?mm_id=179&v_id=6323

és

Előttünk egy nemzetnek sorsa áll... vagy bukik?

Dobosy Ildikó (Erdély Ma)

Teljes joggal büszkék lehetünk nagyjainkra, annál szomorúbb, hogy gyermekeink lassan teljesen elfelejtenek énekelni. Húsz év alatt eltűnt az énektanítás Kodály országából. Emlékszünk-e még, honnan jöttünk? Sejtjük-e, hová tartunk? Gondolatok a magyar kultúra napja alkalmából...

Szvorák Katalin küldetése

A Petőfi Irodalmi Múzeumban a Magyar Régizenei Társaság előadásán Szathmáry István nyelvész professzor köszöntötte Szvorák Katalint, aki életcéljává tette a magyar népdal művészi tolmácsolását. Szathmáry professzor úr több, mint fél évszázada neveli az egyetemen a magyar nyelv ismeretének csodájára a generációkat. „Arany János nyelvezetét, a Szondi két apródját szinte lehetetlen más nyelvre jól lefordítani, annyira művésze ő ennek a különleges, egyedi kifejezőmódnak”

Szerencsére azonban azok a világpolgárok, akik hazánkból költöztek más országba, folyamatosan próbálkoznak, és ezzel társaikat is serkentik a magyar irodalom megismertetésére Ausztriától Japánig. Amiként honlapján Katalin a mindennapokat énekhangjával szenteli meg, úgy szentelte meg ünnepünket most is mosolyával és balladáival. A balladák a végtelen múltba, avagy az örök jelenbe vezetnek bennünket, veretes nyelvük, örök emberi problémáik mindig aktuálisak. Ez nemcsak a népdalladákra érvényes, de a skót költők - Burns - a német Schiller - a francia Villon balladái is minden korban megszólaltatják lelkünk mély húrjait.

Tinódi kora

A Régizenei Társaság tagjai a 16-17. század magyar elbeszélőit hozták el hozzánk lantkísérettel. Szabó István, L. Kecskés András, Kuncz László, Ferencz Éva, Csörsz Rumen István, Zádori Mária, Kobzos Kiss Tamás, Kátai Zoltán, Deák Endre, Buda Ádám kobzosok és Virág László, főszervező és énekes, hazánk legsötétebb és egyben a magyarságtudat legmélyebb korszakába vezették a közönséget: a török elleni harcok korába, ahol világosan felismerhető, hogy nem a balsors tépte elsősorban hazánkat, hanem „magzata miatt lett magzatának hamvvedre”.

Harc, Biblia-fordítás, nyomdák, vallásszabadság

A költészet és a nádasokban bujdosó legszegényebbek népdalai mentették meg a háromfelé szabdalt ország nyelvét, tudatát. Tinódi és társai elsírták dalaikban az ország végzetét és egyben irodalmi formába öntötték történelmét. Kölcseynek a Himnuszunkban már az ő pontos leírásai alapján foglalhatta össze gondjainkat:

„Hányszor támadt tenfiad
Szép hazánk kebledre...”

Ugyanakkor nagylelkű nemeseink kollégiumokat alapítottak, ahol helye volt a tanulni vágyó ifjúságnak, köztük akár a legszegényebbeknek is: megnyílt az útja a fölemelkedésnek. Szenczi Molnár Albert áthozta Svájcából a zsoldárokat, s szép magyar nyelvre fordította, melyeket a mai napig is énekelhet minden korosztály és minden népréteg a protestáns templomokban. Egyúttal ő volt az is, aki a korabeli költészetbe beemelte a kritikát, ezt a nagyon fontos irodalmi korlátot: nem elég jól akarni, annak meg kell keresni a helyes formáját is. Az előadáson Kuncz László a Himnusz 130. zsoldár dallamára énekelte, s elképzelhető, hogy egykor a református kollégiumban nevelkedett Kölcseyt is ez a dallam inspirálhatta, hiszen Erkel csak később szerzette hozzá a dallamot.

Liszt minden tekintetben

Szép dolog, hogy Himnuszunk születésnapján ebben az évben világhíres zeneszerzőnk és zongoraművésznőnk 200. születésnapjának éve lesz. A Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremből közvetíti a televízió is Liszt-műveket Kocsis Zoltán

vezényletével. Ugyanezen a napon a Liszt - aki az üstökös évében született című filmet is vetíteni fogják. Teljes joggal büszkék lehetünk nagyjainkra, annál szomorúbb, hogy gyermekeink lassan teljesen elfelejtenek énekelni.

Népdalaink lent valahol... a pincében

Most már saját kormányunk van, akiket mi választottuk, ugyanakkor saját nemzeti érzésünk lázadhat fel az ellen, hogy gyermekeink nem tudnak népdalokat énekelni. Húsz év alatt - ez pedig egy emberöltő - eltűnt az énektanítás Kodály országából. A zenei iskolák kórusai nehéz két- háromszólamú dalokat zengenek a versenyeken, s azt az ötven népdalt, amit szüleik még valamennyien tudtak, most távoli emlékeikből keresik elő a 6-18 éves fiatalok.

Ahhoz, hogy valaki nyíltan merjen énekelni, sőt elkezdjen énekelni akár egyedül is, legalább ötvenszer kellene egy dalt, avagy egy verset ismételnie. Ennek a helye pedig az énekóra lenne. De nincs, mert heti egy órában nem lehet dalokat gyakorolni és újat tanulni. Ezt nem adhatja fel a tanár, mint Petőfi verseit, hogy tanulják meg otthon. De hát aki megtanulja Kölcseyt, Petőfit, annak is legalább ötvenszer kell felmondania, amíg az hibátlan lesz! Művészeink kaphatnak - joggal - kitüntetésekkel, ettől még a nemzet nem fog kulturálisan felemelkedni. Pedig Kölcsey, Vörösmarty, Arany János erre tették fel az életüket.

„Előttünk egy nemzetnek sorsa áll.
Ha azt kivíttuk a mély sülyedésből
S a szellemharcok tiszta sugaránál
Olyan magasra tettük, mint lehet,
Mondhatjuk, térvén őseink porához:
Köszönjük élet! áldomásodat,
Ez jó multság, férfi munka volt!”
(Vörösmarty Mihály: Gondolatok a könyvtárban)